

Vzdělávací obor: umění, kultura

Předmět: výtvarná výchova

Cílová skupina: žáci středních škol

Název: Raně křesťanské umění

Anotace: Prezentace je zaměřena na umění raného křesťanství

Klíčová slova: katakomby, freska, reliéf

Jméno autora: ak. mal. Klára Brodská

**Škola: Střední škola pedagogická, hotelnictví a služeb,
Litoměřice, příspěvková organizace**

Vytvořeno dne: 1.pololetí školního roku 2012/2013

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

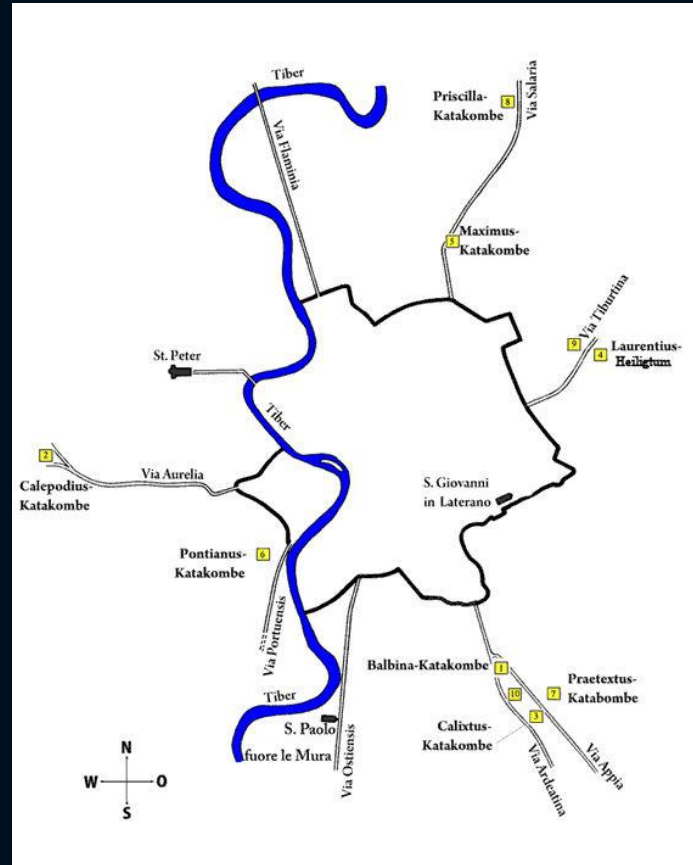
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Raně křesťanské umění

Umění doby katakomb

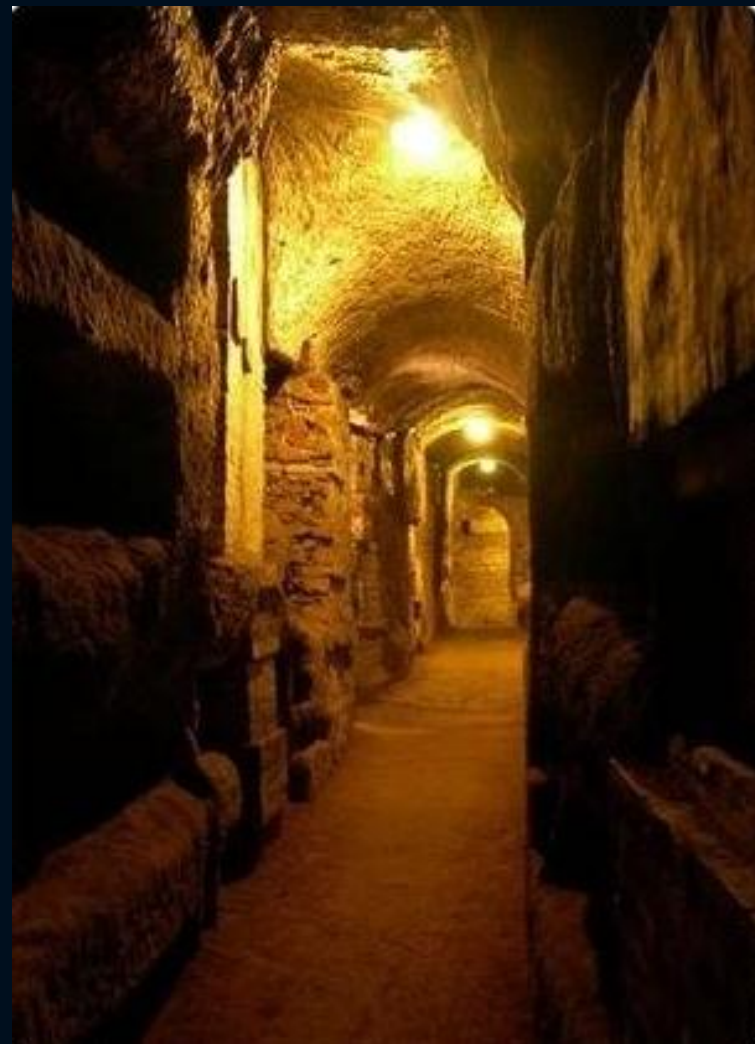
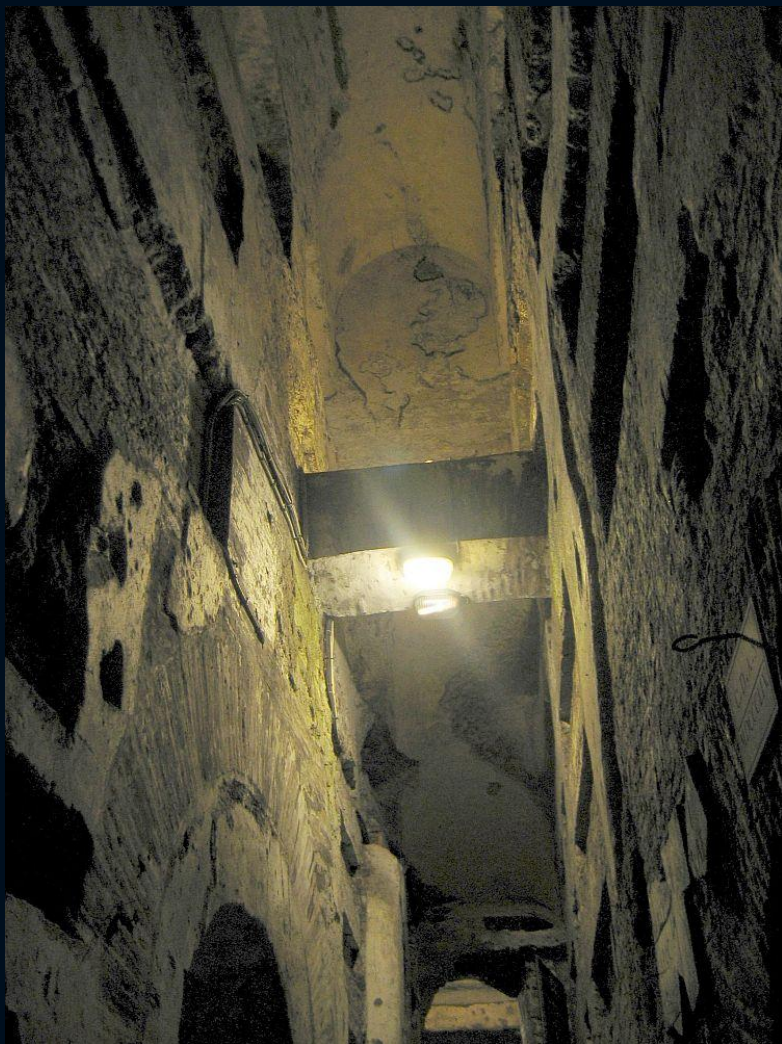
0 - 313 po Kr.

První vyznavači křesťanského náboženství, kteří se museli své vyznání až do roku 313 skrývat a byli i krutě pronásledováni, se při svých bohoslužbách scházeli buď v soukromých domech, nebo v katakombách. Katakomby jsou podzemní pohřebiště, s mnoha rozvětvenými chodbami s mnoha tzv. galeriemi a pohřebními komorami. Právě zde začali první křesťané s výzdobou svých prvních svatyní a sarkofágů pro své zemřelé.

Křesťanská ikonografie převzala z pohanské antiky celou škálu výrazových a zobrazovacích prostředků a přizpůsobila je příběhům Starého zákona. (Kristus, jako dobrý pastýř = bůh stád, Herakles, Madona = Venuše, atd.)

Sarkofágy pokrývá vysoký reliéf, který přebírá výrazové formy z pohanského Říma (postava kázajícího Krista může připomínat antického řečníka či filosofa), z fresek vystupují několika tahy štětce načrtnuté postavy, které oplývají velkou dávkou životnosti.

Toto období končí roku 313, vydáním Milánského ediktu císařem Konstntinem a nastává tzv. „období vítězství církve“, kdy nastává rozmach šíření křesťanství po celém tehdejší světě.

Kallixtovy katakomby

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Catacombe.jpg>

<http://www.wlyceum.cz/rim/olsanskai/r/katakomba.png>

Malířství

http://img4.rajce.idnes.cz/d0406/3/3051/3051990_a3cfabeef557c390ae5bb439f73a56bf/images/Priscilliny_katakomy,kubikulum,_Dobry_pastyr.JPG

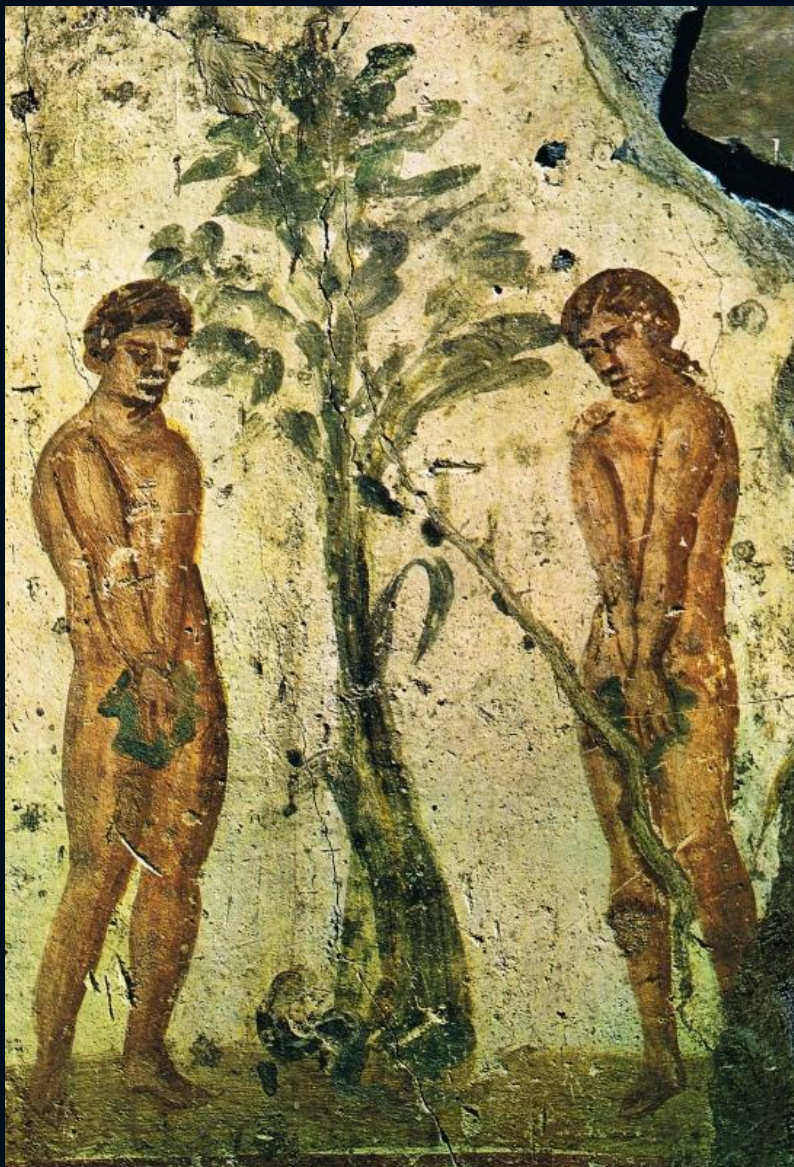

http://hichan.rajce.idnes.cz/Rane_krestanske_u_meni/#Orantka_se_zavojem,_Priscilliny_katakomy.JPG

<http://www.rodon.cz>

Dobry pastyř, orantka, P. Maria

Adam a Eva, Dobrý pastýř

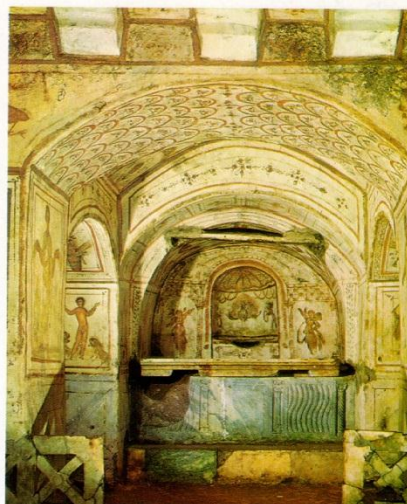
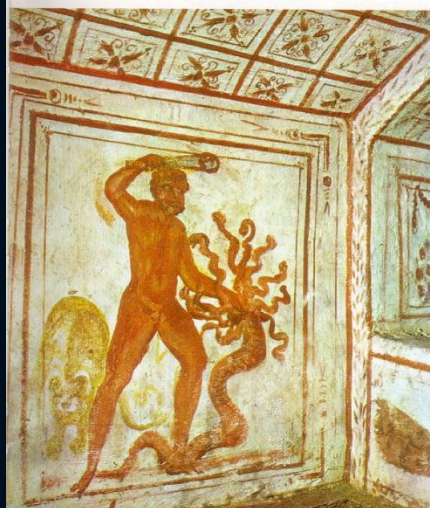
Prisciliny katakomby,
večeře Pane, konec 2. stol.

Poslední večeře, Tři mládenci v peci ohnivé

http://img4.rajce.idnes.cz/d0406/3/3051/3051990_a3cfabeef557c390ae5bb439f73a56bf/images/Prisciliny_katakomy,_Vecere_Pane,_la_mani_chleba.JPG

http://img4.rajce.idnes.cz/d0406/3/3051/3051990_a3cfabeef557c390ae5bb439f73a56bf/images/Prisciliny_katakomy,_Mladenci_v_peci_ohnivem.JPG

Křesťanské symboly

Sochařství

Kristus jako dobrý pastýř

Reliéf ze sarkofágu

[http://www.christnet.cz/magazinPuvodni/Obrazky/nabozenstvi/Do-bryPastyr-IV\[1\].jpg](http://www.christnet.cz/magazinPuvodni/Obrazky/nabozenstvi/Do-bryPastyr-IV[1].jpg)

http://img4.rajsce.idnes.cz/d0406/3/3051/3051990_a3cfabeef557c390ae5bb439f73a56bf/images/Sarkofag_dvou_bratri.JPG

Zdroje

www.cirkevnihistorie.estranky.cz

www.catharina.c

<http://www.rodon.cz>

www.revue.theofil.cz

[http://www.vaticanhistory.de/vh/assets/images/Roemische Katakomben BR2.jpg](http://www.vaticanhistory.de/vh/assets/images/Roemische_Katakomben_BR2.jpg)

<http://www.wlyceum.cz/rim/olsanskair/katakomba.png>

[http://img4.rajce.idnes.cz/d0406/3/3051/3051990_a3cfabeef557c390ae5bb439f73a56bf/images/Priscilliny_katakomy_kubikulum, Dobry_pastyr.JPG](http://img4.rajce.idnes.cz/d0406/3/3051/3051990_a3cfabeef557c390ae5bb439f73a56bf/images/Priscilliny_katakomy_kubikulum,_Dobry_pastyr.JPG)

[http://hichan.rajce.idnes.cz/Rane_krestanske_umeni/#Orantka se zavojem, Priscilliny_katakomy.JPG](http://hichan.rajce.idnes.cz/Rane_krestanske_umeni/#Orantka_se_zavojem,_Priscilliny_katakomy.JPG)

<http://revue.theofil.cz/user-files/images/obraz-katakomy-2.jpg>

<http://www.phil.muni.cz/~buchtova/slovniksymbolu/adamaeva/adamaeva2.bmp>

[http://img4.rajce.idnes.cz/d0406/3/3051/3051990_a3cfabeef557c390ae5bb439f73a56bf/images/Priscilliny_katakomy, Vecere_Pane, la_mani_chleba.JPG](http://img4.rajce.idnes.cz/d0406/3/3051/3051990_a3cfabeef557c390ae5bb439f73a56bf/images/Priscilliny_katakomy,_Vecere_Pane,_la_mani_chleba.JPG)

[http://img4.rajce.idnes.cz/d0406/3/3051/3051990_a3cfabeef557c390ae5bb439f73a56bf/images/Priscilliny_katakomy, Mladenci_v_peci_ohnivem.JPG](http://img4.rajce.idnes.cz/d0406/3/3051/3051990_a3cfabeef557c390ae5bb439f73a56bf/images/Priscilliny_katakomy,_Mladenci_v_peci_ohnivem.JPG)

<http://www.rodon.cz/admin/upload/ModuleObraz/591.jpg>

[http://www.christnet.cz/magazinPuvodni/Obrazky/nabozenstvi/DobryPastyr-IV\[1\].jpg](http://www.christnet.cz/magazinPuvodni/Obrazky/nabozenstvi/DobryPastyr-IV[1].jpg)

http://img4.rajce.idnes.cz/d0406/3/3051/3051990_a3cfabeef557c390ae5bb439f73a56bf/images/Sarkofag_dvou_bratri.JPG